

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 11.

NÉMET NEMZETISÉGI NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Félpont és többletpont nem adható.
4. Az írásbeli vizsgán összesen 117 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgaösszetevőkben a vizsgapontok száma.

Vizsgaösszetevő	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értése	33
Íráskészség	33
Összesen	117

5. A feladatok után található táblázat szolgál az értékelésre. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyest pedig egyessel.

Példa:

11.	
1.	helyes

12.	
0.	helytelen

A vizsgapontok kiszámításához használja az Értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat!

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Részletes útmutató

I. Lesen Sie den Text zunächst aufmerksam zu Ende! Entscheiden Sie sich danach, ob die unten stehenden Aussagen richtig oder falsch sind! Achtung! Es gibt auch Aussagen, die im Text nicht vorkommen! Bei diesen Aussagen sollen Sie „im Text nicht enthalten“ ankreuzen. (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

Sonnenschutzmittel: Die günstigsten sind die besten

26 Sonnenschutzmittel der mittleren Schutzklasse – also mit Lichtschutzfaktor 20 – hat die Zeitschrift „Stiftung Warentest“ in einer Untersuchung geprüft.

Insgesamt war die Bilanz positiv, wobei es auch einige traurige Überraschungen gab. Vier Produkte mussten mit „mangelhaft“ bewertet werden: Drei Sonnen-Gels hatten in der Wirklichkeit einen niedrigeren Sonnenschutzfaktor als von der Fabrik angegeben. Eine andere Creme schützte nicht ausreichend vor UVA-Strahlung.

Im Badeurlaub zählt neben dem Lichtschutzfaktor vor allem die Wasserfestigkeit. Doch obwohl die Anforderungen an die Eigenschaft „wasserfest“ eher gering sind, schafften acht Mittel nicht einmal diese Mindestanforderungen.

Viele Cremes lockten auch mit unsinnigen, zum Teil sogar gefährlichen Werbeversprechen. Den Hinweis „einmal am Tag“, wie bei einer der Sonnenschutzcremes, sollte man der eigenen Haut zuliebe keinesfalls befolgen. Denn für vollen Sonnenschutz sollte reichlich geschmiert werden – und das am besten alle zwei bis drei Stunden.

Dass guter Schutz nicht viel kosten muss, beweist die Creme, die bei der Drogeriekette *Rossmann* für 1,50 Euro pro 100 Milliliter zu haben ist. Gemeinsam mit dem teureren Nivea Sonnenspray war sie die beste im Test. Fast gleichauf lag die günstigste Milch im Test, Sun Dance von *dm*: Hier kostet die Flasche nur zwei Euro. Das teuerste Produkt, das Lancaster Sun Sport Fast Dry Sonnenschutzgel für 36 Euro pro 100 Milliliter, schnitt lediglich „befriedigend“ ab.

(Nach: http://www.focus.de/gesundheit/ratgeber/haut/news/sonnenschutzmittel-die-guenstigsten-sind-die-besten_aid_639514.html)

		RICHTIG	FALSCH	IM TEXT NICHT ENTHALTEN
(0)	Die Untersuchung der Stiftung Warentest hat positive aber auch einige negative Ergebnisse gebracht.	X		
(1)	Sonnenschutzmittel mit Lichtschutzfaktor 20 sind mittelmäßige Produkte.		X	
(2)	Bei drei Sonnen-Gels gab die Fabrik, die sie hergestellt hatte, einen niedrigeren Sonnenschutzfaktor an.		X	
(3)	Eine andere Creme schützte nicht genug vor UVA-Strahlung.	X		
(4)	Im Badeurlaub benutzen die Menschen			X

	nur Sonnenschutzcremes, die auf Basis künstlicher Öle hergestellt worden sind.			
(5)	Die Menschen wollen aber, dass Sonnenschutzcremes für die Kinder aus natürlichen Stoffen hergestellt werden.			X
(6)	Wenn einem die eigene Haut lieb ist, befolgt man den Hinweis der Hersteller: „einmal am Tag“.		X	
(7)	Für einen vollen Sonnenschutz sollte man sich zwei bis drei Stunden lang eincremen.		X	
(8)	Der Nivea Sonnenspray war das teuerste Produkt im Test.		X	
(9)	Die günstigste Milch im Test war beinahe so billig wie die <i>Rossmann-Creme</i> und der Nivea-Sonnenspray.	X		
(10)	In der Drogeriekette <i>dm</i> kosten Sonnenschutzmittel nur 2 Euro pro Flasche.		X	

10 Punkte

II. Welche von den beiden Antworten ist richtig? Beantworten Sie die folgenden Fragen, indem Sie sich für die richtige Alternative entscheiden! Tragen Sie den Buchstaben in das Kästchen ein, der vor der richtigen Antwort steht! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

Hornissen im Sommer

Die Hornissen leiden in diesem Jahr in Deutschland unter dem regnerischen Wetter: Sie finden kaum Nahrung.

„Bei Regen fliegen die Hornissen kaum aus ihrem Nest und finden nicht genügend Nahrung für die Brut“, sagt der Experte M. Zippel. In Wäldern hätten Hornissen bessere Bedingungen, um dem Wetter zu trotzen. „Dort sind die Temperaturen nicht so hoch und es gibt immer eine gewisse Luftzirkulation.“ Außerdem ist das Nahrungsangebot dort reicher.

Auf dem Speiseplan der Hornissen stehen entgegen der landläufigen Meinung nicht Blütenstaub, sondern Insekten: Hornissen fressen alle Insekten, die sie bewältigen können.

In hohlen Bäumen nisten Hornissen am liebsten. „Nester unter Hausdächern und in Scheunen sind nur Notunterkünfte, weil die Tiere keine anderen Plätze gefunden haben“, sagt Zippel. Wer im eigenen Heim ein Hornissennest findet, muss nicht in Panik ausbrechen. „Wenn die Leute einen Abstand von fünf Metern einhalten, passiert nichts.“ Ein Hornissennest zu entfernen, sei hingegen gar nicht so einfach. Für die fachmännische Beseitigung der Hornissennester müssen Hausbesitzer in Deutschland bezahlen. Die Kosten sind unterschiedlich, liegen aber meistens bei etwa 100 Euro. Der Stich einer Hornisse ist nicht gefährlicher als der einer Biene oder Wespe. Hornissen seien auch nicht aggressiv, betonte der Experte. „Es kommt allein auf das Verhalten des Menschen an.“

(Nach: http://www.pnp.de/nachrichten/wissenschaft/194043_Hornissen-leiden-unter-nassem-Wetter.html)

(0) Warum leiden die Hornissen dieses Jahr in Deutschland?**A. Weil die Tiere unter Hausdächern und in Scheunen nisten müssen.****B. Weil wegen des schlechten Wetters ihre Futtermittellieferung knapp ist.**

RICHTIG	B
---------	---

(11) Wie verhalten sich die Hornissen bei Regen?

A. Sie verlassen ihre Nester selten.

B. Sie fliegen aus und finden Nahrung für ihre Brut.

RICHTIG	A
---------	---

(12) Warum hätten es Hornissen in Wäldern besser?

A. In den Wäldern ist es kühler und sie könnten ständig in der Luft zirkulieren.

B. In den Wäldern ist es kühler, die Luft zirkuliert ständig und die Hornissen finden mehr Nahrung.

RICHTIG	B
---------	---

(13) Was fressen Hornissen gern?

A. Blütenstaub.

B. Insekten.

RICHTIG	B
---------	---

(14) Wo nisten die Hornissen am liebsten?

A. In hohlen Bäumen.

B. Unter Hausdächern und in Scheunen.

RICHTIG	A
---------	---

(15) Wann passiert nichts, wenn man im eigenen Heim ein Hornissennest findet?

A. Wenn man zum Hornissennest einen Abstand von fünf Metern einhält.

B. Wenn man das Hornissennest entfernt.

RICHTIG	A
---------	---

(16) Wann muss man für die Entfernung eines Hornissennestes in Deutschland bezahlen?

A. Wenn man Hausbesitzer ist.

B. Wenn das Hornissennest von einem Fachmann beseitigt wird.

RICHTIG	B
---------	---

(17) Wie viel muss man meistens für die Entfernung eines Hornissennestes in Deutschland bezahlen?

A. Die Kosten können unterschiedlich sein, aber meistens muss man dafür ungefähr 100 Euro bezahlen.

B. Das weiß man nicht, die Kosten sind unterschiedlich.

RICHTIG	A
---------	---

(18) Ist der Stich der Hornisse gefährlicher als der der Bienen und der Wespen?

A. Ja.

B. Nein.

RICHTIG	B
---------	---

8 Punkte

III. Die Sätze des unten stehenden Textes sind auseinander gefallen. In der linken Spalte der Tabelle finden Sie die Satzanfänge, in der rechten Spalte die Satzenden. Tragen Sie den vor dem Satzende stehenden Buchstaben in das richtige Kästchen ein. (0) ist ein Beispiel für Sie.

(0)	Jeder Deutsche, der älter als 14 Jahre ist, gibt jährlich	A	aber auch zu Geburtstagen greifen die Deutschen gern tief in ihre Geldbörse.
(19)	Das ist das Ergebnis einer repräsentativen Umfrage der Gesellschaft für Konsumforschung,	B	und dieses „etwas“ sind meistens Blumen oder Pralinen.
(20)	Pro Jahr geben die Deutschen demnach rund 27 Milliarden Euro für Geschenke aus,	C	rund 400 Euro für Geschenke aus.
(21)	Die wertvollsten Präsente gibt es zu Weihnachten und zu Hochzeiten,	D	mit denen sie ihre Familien, Verwandten oder Freunde überraschen.
(22)	Besonders großzügig sind die Älteren,	E	Frauen kriegen hingegen Kosmetika.
(23)	Zu Mutter- und Vatertag wie auch zu Ostern verschenkt nur jeder Dritte etwas,	F	die zu Weihnachten im Schnitt 275 Euro ausgeben.
(24)	Einerseits macht das Erhalten von Geschenken jedem eine Freude,	G	die im Auftrag der Frankfurter Messegesellschaft durchgeführt wurde.
(25)	Männer bekommen oft Socken und Krawatten,	H	doch andererseits verursacht das Besorgen von Geschenken nicht selten Kopfzerbrechen.

(Nach: www.focus.de)

(0)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
C	G	D	A	F	B	H	E

Jeder Deutsche, der älter als 14 Jahre ist, gibt jährlich rund 400 Euro für Geschenke aus.

Das ist das Ergebnis einer repräsentativen Umfrage der Gesellschaft für Konsumforschung, die im Auftrag der Frankfurter Messegesellschaft durchgeführt wurde.

Pro Jahr geben die Deutschen demnach rund 27 Milliarden Euro für Geschenke aus, mit denen sie ihre Familien, Verwandten oder Freunde überraschen.

Die wertvollsten Präsente gibt es zu Weihnachten und zu Hochzeiten, aber auch zu Geburtstagen greifen die Deutschen gern tief in ihre Geldbörse.

Besonders großzügig sind die Älteren, die zu Weihnachten im Schnitt 275 Euro ausgeben.

Zu Mutter- und Vatertag wie auch zu Ostern verschenkt nur jeder Dritte etwas, und dieses „etwas“ sind meistens Blumen oder Pralinen.

Einerseits macht das Erhalten von Geschenken jedem eine Freude, doch andererseits verursacht das Besorgen von Geschenken nicht selten Kopfzerbrechen.

Männer bekommen oft Socken und Krawatten, Frauen kriegen hingegen Kosmetika.

7 Punkte

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	33
24	32
23	31
22	30
21	29
20	27
19	26
18	24
17	23
16	21
15	20
14	18
13	17

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	15
11	14
10	12
9	11
8	9
7	8
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

NYELVHELYESSÉG**Általános útmutató**

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató**NYELVHELYESSÉG**

I. Fügen Sie das fehlende Pronomen ein! Achten Sie auf die Lesbarkeit Ihrer Ergänzung! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

Pronomina: der, es, seiner, er, mich, der, ihre

Der österreichische Zoll, (0) der rigoros sein kann, hat einem Tschechen die Einreise verweigert, weil (1) er laut seinem Pass 558 Jahre alt ist. Vaclav Sneberk, (2) der natürlich 1940 und nicht wie gedruckt 1440 geboren wurde, musste daraufhin am Sonntag die Reisegruppe mit (3) seiner Frau alleine weiterfahren lassen. Vom südböhmischen Grenzübergang Dolní Dvůr (Unterhaid) – Wulowitz habe er sieben Kilometer zum nächsten Ort laufen müssen, von dem er mit dem Zug nach Pilsen zurückfuhr. Sneberk hatte den Pass bereits seit Monaten und damit auch eine Griechenlandreise gemacht. „Dieses Jahr hat der österreichische Zöllner (4) es bemerkt und (5) mich zurückgeschickt“, klagte er. Ein Pilsener Polizeisprecher sagte, die Behörden hätten zwar den Fehler gemacht; die Leute müssten aber schon selbst kontrollieren, ob (6) ihre Angaben in den Pässen richtig seien.

(Nach: <http://www.bruhaha.de/Kurzmeldungen.html>)

6 Punkte

II. Welche Variante ist richtig? Unterstreichen Sie die grammatisch korrekte Ergänzung! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

Die Rechtschreibreform wird auch (0) _____ noch (7) _____ abgelehnt. Dies ergab (8) _____ im Auftrag des Nachrichtenmagazins „Focus“. Demnach wird die (9) _____ von 1996 nur (10) _____ begrüßt. Das Interesse (11) _____ sei ungebrochen hoch: Nur 15 Prozent halten sie für überflüssig, dagegen ist sie für 85 Prozent (12) _____ wichtig. Mehr als die Hälfte (13) _____ gaben an, dass Rechtschreibung (14) _____ eine große Rolle spiele. Es gibt wiederum viele, die meinen, dass man seit der Reform (15) _____ nicht mehr, aber nach der neuen Rechtschreibregelung noch nicht schreiben kann. Und dass es sinnlos war ein (16) _____ zu verändern.

(Nach: http://www.focus.de/panorama/welt/sprache-grosse-mehrheit-lehnt-rechtschreibreform-noch-immer-ab_aid_650995.html)

(0)	a. 15 Jahre nach ihr Einführung b. <u>15 Jahre nach ihrer Einführung</u>	c. 15 Jahre nach ihrem Einführung d. 15 Jahre nach ihres Einführung
(7)	a. von einer deutlicher Mehrheit der Bundesbürger b. von einem deutlichen Mehrheit der Bundesbürger	c. <u>von einer deutlichen Mehrheit der Bundesbürger</u> d. von einen deutlichen Mehrheit der Bundesbürger
(8)	a. ein repräsentative Umfrage b. einer repräsentativen Umfrage	c. eine repräsentativen Umfrage d. <u>eine repräsentative Umfrage</u>
(9)	a. nötig aber umstritten Reform b. <u>nötige aber umstrittene Reform</u>	c. nötigen aber umstrittenen Reform d. nötige aber umstrittenen Reform
(10)	a. von einen Drittel der Bevölkerung b. von eines Drittels der Bevölkerung	c. <u>von einem Drittel der Bevölkerung</u> d. von einer Drittel der Bevölkerung
(11)	a. <u>an korrekter Rechtschreibung</u> b. an korrekte Rechtschreibung	c. an korrekten Rechtschreibung d. an korrektem Rechtschreibung
(12)	a. den Befragten b. des Befragten	c. des Befragten d. <u>der Befragten</u>
(13)	a. des Deutschen b. <u>der Deutschen</u>	c. den Deutschen d. dem Deutschen
(14)	a. <u>in ihrem Alltag</u> b. in seinem Alltag	c. in eurem Alltag d. in Ihrem Alltag
(15)	a. nach der alte Rechtschreibung b. nach die alten Rechtschreibung	c. <u>nach der alten Rechtschreibung</u> d. nach den alten Rechtschreibung
(16)	a. über Jahrhunderte tradierten System b. über Jahrhunderte tradierte System	c. <u>über Jahrhunderte tradiertes System</u> d. über Jahrhunderte tradierte System

10 Punkte

III. Setzen Sie die in der linken Spalte der Tabelle angegebenen Verben in der richtigen Präteritalform in den Text ein! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

	Früher war eben alles anders
(0) müssen	Früher (0) <u>musste</u> man ohne moderne Technik auskommen. Damals
(17) gehen	(17) <u>ging</u> man zu Fuß zur Schule.
(18) sich treffen	Die Kinder (18) <u>trafen sich</u> nach der Schule auf dem
(19) spielen	Spielplatz, (19) <u>spielten</u> Fußball und gingen in den
(20) verlassen	Wald. Die Kinder (20) <u>verließen</u> frühmorgens das
(21) kommen	Haus und (21) <u>kamen</u> erst wieder heim, als es draußen dunkel
(22) essen	war. Abends (22) <u>aßen</u> sie zusammen mit der Familie
(23) fallen	Abendbrot und (23) <u>fielen</u> anschließend todmüde ins
(24) haben	Bett. Früher (24) <u>hatten</u> die Kinder viele Geschwister und
(25) klingeln	eine Menge Freunde in der Nachbarschaft. Sie gingen einfach hinaus
(26) sein	auf die Straße und trafen sich, marschierten direkt zu denen nach
	Hause und (25) <u>klingelten</u> oder gingen einfach direkt
	durch die offenen Türen ins Haus. Früher (26) <u>war</u> ein

(27) wohnen	Arztbesuch nur bei ansteckenden Krankheiten notwendig. Früher war die Familie groß: die Verwandten (27) ____ wohnten ____ in der Nähe. <i>(Nach: http://mein-deutschbuch.de)</i>
-------------	---

11 Punkte

IV. Wie heißt das Gegenteil? Tragen Sie das Antonym des unterstrichenen Adjektivs ein! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

- (0) Gib mir ein scharfes Messer, denn dieses ist stumpf.
 (28) Meine Tante bevorzugt leichte Weine, aber mein Onkel trinkt schwere.
 (29) Mein Glas ist fast leer, deins hingegen noch fast voll.
 (30) Mein Freund erschien nie zu spät am Treffpunkt, sondern immer zu früh.

3 Punkte

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 30 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
30	18
29	17
28	17
27	16
26	16
25	15
24	15
23	14
22	14
21	13
20	13
19	12
18	12
17	11
16	11

Dolgozatpont	Vizsgapont
15	10
14	10
13	9
12	9
11	8
10	8
9	7
8	7
7	6
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér.
3. Félpont és többletpont nem adható.

Részletes útmutató

I. Fahrzeugbrände quer durch Berlin. Hören Sie sich den Text an, und beantworten Sie danach die unten stehenden Fragen möglichst kurz! Bevor Sie den Text das erste Mal anhören, haben Sie eine Minute Zeit, sich die Aufgabenstellung anzuschauen. Lesen Sie die unten stehenden Fragen durch!

Hören Sie sich den Text an, und beantworten Sie danach die unten stehenden Fragen möglichst kurz! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

(0) Was nimmt in deutschen Großstädten kein Ende?

Die Serie von Brandanschlägen auf Autos.

(1) Wer soll gegen die Vandalen, die die Fahrzeuge ansteckten, ermitteln?

Die Bundespolizei.

(2) Seit wie vielen Nächten in Folge brennen Autos in der Hauptstadt?

Seit acht Nächten.

(3) Mindestens wie viele Autos wurden von Montag zu Dienstag in Brand gesteckt?

Mindestens zwölf.

(4) Warum wurden die Täter bisher nicht gefasst?

Weil die Täter bis zum Ausbruch der Flammen den Tatort verlassen konnten.

(5) Womit wurde wahrscheinlich das Feuer gelegt?

Mit Grillanzündern.

(6) Warum ermittelt auch die Staatsanwaltschaft?

Weil politische Hintergründe nicht ausgeschlossen werden können.

(7) Was wird Berlins Regierendem Bürgermeister Klaus Wowereit inzwischen vorgeworfen?

Dass man zu langsam und nicht effektiv reagiert.

(8) Was will nach Meinung von Wowereit der machen, der schnelle Lösungen verspricht?

Wahlkampf.

(9) Wem soll nach Bundesinnenminister Hans-Peter Friedrich die Bundespolizei helfen?

Der Stadtpolizei.

(10) Warum lehnte der Berliner Senat die Unterstützung der Bundespolizei zuerst ab?

Wegen mangelnder Ortskenntnis.

(11) Mit wie vielen zivilen Aufklärungskräften und Hubschraubern half die Bundespolizei den Berliner Kollegen?

Mit 100.

(12) Um wie viel Uhr standen schon fünf Autos in Spandau in Flammen?

Gegen 0.30 Uhr

(13) Waren die meisten angezündeten Wagen eher billige oder teure Autos?

Es waren eher teure Wagen.

(14) Wie viele Autos wurden in Neukölln angezündet?

Ein Auto.

14 Punkte

II. Beschwerden über Dienstleistungen von Supermärkten. Hören Sie sich den folgenden Bericht an! Ergänzen Sie danach den Lückentext sinngemäß durch die fehlenden Wörter! Bevor Sie den Text das erste Mal hören, haben Sie eine Minute Zeit, sich die Aufgabenstellung anzuschauen. Lesen Sie den Lückentext durch!

Hören Sie sich den folgenden Bericht an! Ergänzen Sie danach den Lückentext sinngemäß durch die fehlenden Wörter! Achten Sie auf die Lesbarkeit Ihrer Ergänzung! (0) ist ein Lösungsbeispiel für Sie.

Beschwerden über Dienstleistungen von Supermärkten

Beim letzten Einkauf bei einer großen Supermarktkette nahm ich keinen Einkaufswagen, weil ich nur einige Flaschen Mineralwasser kaufen wollte. An der Kasse (0) meinte die Kassiererin zu mir, ich soll die Wasserflaschen vom Band nehmen, obwohl diese direkt vor ihrer Nase auf dem Band standen und noch nicht gescannt waren. Ich sagte, ich warte darauf, dass sie sie scanne. Daraufhin wurde sie nervös und sie (15) schrte mich an, dass ich die Flaschen vom Band nehmen soll und beim nächsten Mal soll ich auch einen Einkaufswagen nehmen und die Flaschen an der Kasse in dem Einkaufswagen lassen. Ich sagte ihr, dass ihr (16) Ton mir nicht gefällt, worauf sie frech wurde und meinte, dass ich ihr nicht (17) widersprechen soll, sondern tun soll, was sie mir sagt. Einen Wagen zu nehmen, ist sozusagen eine Grundregel bei dieser großen Supermarktkette. Und ich hatte in diesem Moment gegen die Regeln (18) verstoßen. Schließlich meinte sie, dass ich mich noch beschweren kann, aber das interessiert sie und auch die Supermarktkette überhaupt nicht. Bei so viel Frechheit weiß man kaum noch, was man sagen soll.

Dennoch denke ich, dass die Kassiererin Recht hat. Ich sollte mich in der Tat bei der Zentrale dieser großen Supermarktkette über die Behandlung von Kunden beschweren und beobachten, wie man dort darauf reagiert. Es ist (19) nämlich interessant, mal zu erfahren, ob es zur Firmenpolitik gehört, Kunden wie Befehlsempfänger zu behandeln, oder ob dies nur die Einstellung und das Verhalten einer aggressiven und wenig sensiblen Mitarbeiterin ist.

Generell muss ich sagen, dass ich mir bei solchen Fällen vorkomme, als seien Lebensmittel Mangelwaren, wie kurz nach dem Zweiten Weltkrieg, als man **(20) froh** sein konnte, wenn man überhaupt etwas bekam.

Leider war mein Fall mit den Mineralwasser-Flaschen nicht die einzige Begegnung mit unangenehmen Supermarktmitarbeiterinnen. Vor kurzem gab mir eine Kassiererin zu wenig Wechselgeld zurück. Man wird aber nach dem Bezahlen so schnell von der Kasse **(21) verdrängt**, dass man kaum Möglichkeit hat, das Wechselgeld zu überprüfen. Als mir der Fehler auffiel, hatte ich das Geld aber noch in der Hand. Die Kassiererin meinte aber nur, sie kann mir nicht helfen, ich soll das beim nächsten Mal sofort sagen. Ein anderes Mal meinte die Kassiererin, ich soll mal schneller bezahlen und wenn ich **(22) es** lustig finde, sie aufzuhalten, solle ich in einem anderen Supermarkt einkaufen.

Die großen Supermärkte brauchen offensichtlich keine **(23) zufriedenen** Kunden mehr, ansonsten würden sie die Kunden höflicher behandeln. Man fragt sich nur, wie die Mitarbeiter und die Marktleiter ausgebildet werden, wenn der unhöfliche **(24) Umgang** mit Kunden zum Alltag gehört.

Eins ist klar: Wenn man merkt, dass man für sein Geld nicht die versprochene Qualität bekommt, oder wenn man in dem Laden auf Missstände wie verrostete Einkaufswagen, dreckige Regale, Staub auf den Waren stößt, oder wenn die in der Broschüre **(25) heiß** umworbenen Produkte im Laden schon kurz nach der Ladenöffnung nicht zu finden sind, dann sollte man an der Kasse um das Kundenbuch bitten und die Beschwerden darin kurz und bündig eintragen. Will man das nicht vor Ort machen, sollte man sich an den Landesverbraucherschutz wenden.

(Nach: <http://de.reclabox.com/beschwerde>)

11 Punkte

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	33
24	32
23	31
22	30
21	29
20	27
19	26
18	24
17	23
16	21
15	20
14	18
13	17

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	15
11	14
10	12
9	11
8	9
7	8
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

A hanghordozón hallható szövegek:**I. Fahrzeugbrände quer durch Berlin**

Die Serie von Brandanschlägen auf Autos in deutschen Großstädten nimmt kein Ende.

Zwölf Fahrzeuge standen heute Morgen in Berlin erneut in Flammen. Von den Tätern fehlt bislang jede Spur. Nun soll auch die Bundespolizei gegen die Vandalen ermitteln.

Auch in der achten Nacht in Folge brennen wieder Autos in der Hauptstadt. In den ersten Stunden des Dienstags standen nach Polizeiangaben mindestens zwölf Autos in Wedding, Reinickendorf, Spandau, Neukölln, Kreuzberg und Schöneberg in Flammen.

Die Täter wurden bisher nicht gefasst, weil die Täter bis zum Ausbruch der Flammen den Tatort verlassen konnten. Das Feuer wurde wahrscheinlich mit Grillanzündern gelegt. Auch die Staatsanwaltschaft ermittelt, weil politische Hintergründe nicht ausgeschlossen werden können. Es ist auch gut möglich, dass manche der Brände nicht von demselben Täter gelegt wurden. Vielleicht muss die Polizei auch Nachahmungstäter suchen.

Berlins Regierendem Bürgermeister Klaus Wowereit wird inzwischen vorgeworfen, dass man auf die Brände zu langsam und nicht effektiv reagiert. Wowereit meinte, dass man nicht die ganze Stadt überwachen könne.

„Mehr Polizei auf den Straßen hilft nicht automatisch weiter“, sagte Wowereit der Zeitung *Hamburger Abendblatt*. Man könne nicht überall in Berlin Videokameras aufstellen, sagte Wowereit. „Wer jetzt schnelle Lösungen verspricht, der will nur Wahlkampf machen.“

Bundesinnenminister Hans-Peter Friedrich bot Berlin an, dass bei der Aufklärung der Brandfälle die Bundespolizei der Stadtpolizei hilft.

Der Berliner Senat lehnte die Unterstützung der Bundespolizei zunächst ab, weil man der Meinung war, dass die Bundespolizisten im Gegensatz zu den Berliner Polizisten nur über mangelnde Ortskenntnis verfügen.

Nach ein paar Tagen Zögern nahm Berlin das Angebot von Bundesinnenminister Hans-Peter Friedrich dennoch an. Die Bundespolizei half in der Nacht von Montag zum Dienstag mit etwa 100 zivilen Aufklärungskräften und Hubschraubern den Berliner Kollegen.

Die erste Brandstiftung der Nacht von Montag zum Dienstag traf nach Angaben der Berliner Polizei gegen Mitternacht ein Auto in Reinickendorf. Gegen 0.30 Uhr standen dann schon fünf Autos in Spandau in Flammen. Nähere Angaben dazu machte die Polizei nicht. Die meisten Autos waren teure Wagen.

Ein Auto traf es gegen 04.30 Uhr in Neukölln. Auch in den Stadtteilen Kreuzberg und Schöneberg brannte jeweils ein Auto. Im Stadtteil Wedding traf es kurze Zeit später mindestens ein weiteres Fahrzeug. Die Polizei wollte ihre Angaben noch präzisieren.

(Nach: http://www.n24.de/news/newsitem_7182351.html)

II. Beschwerden über Dienstleistungen von Supermärkten

Beim letzten Einkauf bei einer großen Supermarktkette nahm ich keinen Einkaufswagen, weil ich nur einige Flaschen Mineralwasser kaufen wollte. An der Kasse meinte die Kassiererin zu mir, ich soll die Wasserflaschen vom Band nehmen, obwohl diese direkt vor ihrer Nase auf dem Band standen und noch nicht gescannt waren. Ich sagte, ich warte darauf, dass sie sie scanne. Daraufhin wurde sie nervös und sie schrie mich an, dass ich die Flaschen vom Band nehmen soll und beim nächsten Mal soll ich auch einen Einkaufswagen nehmen und die Flaschen an der Kasse in dem Einkaufswagen lassen.

Ich sagte ihr, dass ihr Ton mir nicht gefällt, worauf sie frech wurde und meinte, dass ich ihr nicht widersprechen soll, sondern tun soll, was sie mir sagt. Einen Wagen zu nehmen, ist sozusagen eine Grundregel bei dieser großen Supermarktkette. Und ich hatte in diesem Moment gegen die Regeln verstoßen. Schließlich meinte sie, dass ich mich noch beschweren kann, aber das interessiert sie und auch die Supermarktkette überhaupt nicht. Bei so viel Frechheit weiß man kaum noch, was man sagen soll.

Dennoch denke ich, dass die Kassiererin Recht hat. Ich sollte mich in der Tat bei der Zentrale dieser großen Supermarktkette über die Behandlung von Kunden beschweren und beobachten, wie man dort darauf reagiert. Es ist nämlich interessant, mal zu erfahren, ob es zur Firmenpolitik gehört, Kunden wie Befehlsempfänger zu behandeln, oder ob dies nur die Einstellung und das Verhalten einer aggressiven und wenig sensiblen Mitarbeiterin ist.

Generell muss ich sagen, dass ich mir bei solchen Fällen vorkomme, als seien Lebensmittel Mangelwaren, wie kurz nach dem Zweiten Weltkrieg, als man froh sein konnte, wenn man überhaupt etwas bekam.

Leider war mein Fall mit den Mineralwasser-Flaschen nicht die einzige Begegnung mit unangenehmen Supermarktmitarbeiterinnen. Vor kurzem gab mir eine Kassiererin zu wenig Wechselgeld zurück. Man wird aber nach dem Bezahlen so schnell von der Kasse verdrängt, dass man kaum Möglichkeit hat, das Wechselgeld zu überprüfen. Als mir der Fehler auffiel, hatte ich das Geld aber noch in der Hand. Die Kassiererin meinte aber nur, sie kann mir nicht helfen, ich soll das beim nächsten Mal sofort sagen. Ein anderes Mal meinte eine Kassiererin, ich soll mal schneller bezahlen und wenn ich es lustig finde, sie aufzuhalten, solle ich in einem anderen Supermarkt einkaufen.

Die großen Supermärkte brauchen offensichtlich keine zufriedenen Kunden mehr, ansonsten würden sie die Kunden höflicher behandeln. Viele Supermarktketten versuchen zwar durch aggressive Preispolitik, ihre Konkurrenten vom Markt zu verdrängen und Alleinanbieter zu werden. Man fragt sich nur, wie die Mitarbeiter und die Marktleiter ausgebildet werden, wenn der unhöfliche Umgang mit Kunden zum Alltag gehört.

Eins ist klar: Wenn man merkt, dass man für sein Geld nicht die versprochene Qualität bekommt, oder wenn man in dem Laden auf Missstände wie verrostete Einkaufswagen, dreckige Regale, Staub auf den Waren stößt, oder wenn die in der Broschüre heiß umworbenen Produkte im Laden schon kurz nach der Ladenöffnung nicht zu finden sind, dann sollte man an der Kasse um das Kundenbuch bitten und die Beschwerden darin kurz und bündig eintragen. Will man das nicht vor Ort machen, sollte man sich an den Landesverbraucherschutz wenden.

(Nach: <http://de.reclabox.com/beschwerde>)

ÍRÁSKÉSZSÉG

BEVEZETŐ

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

ELSŐ FELADAT

I. Sie verbringen als Austauschschüler zwei Wochen in Wien. In diesen zwei Wochen gehen sie vormittags zur Schule, nachmittags und am Wochenende haben Sie die Möglichkeit, Wien kennen zu lernen. Schreiben Sie eine Ansichtskarte an Ihre Mitschüler in Ungarn!

Verfassen Sie einen Text im Umfang von 40-50 Wörtern.

Diese Ansichtskarte über das Schloss Schönbrunn soll als Anregung dienen:

(<http://www.ansichtskarten-center.de>)

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveg hossz	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	10 pont

2. Amennyiben a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveg hosszától.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveg hossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag (input) tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. De amennyiben a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a *Tartalom* szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami anyanyelvi olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondat, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondat, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelmezavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Ny = nyelvhelyességi hiba (lexikai vagy nyelvtani hiba)

H = helyesírási hiba

É = értelemzavaró nyelvi hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó

nyíl → szórendi hiba

aláhúzás + i = ismétlődő hiba
i

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javító sávban nem.

Értékelési skála – 1. feladat

Tartalom és szöveghossz

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (40–50 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 30–40 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 30 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

MÁSODIK FELADAT

II/1. Letzte Woche fand an Ihrer Schule der „Tag der offenen Tür“ statt. Sie haben an der Organisation als Hilfskraft teilgenommen. Schreiben Sie Ihrer Kusine, die gerade mit einem Stipendium im Ausland studiert, einen privaten Brief über die Ereignisse und Erfolge dieses Tages. Ihr Text soll einen Umfang von 200-300 Wörtern haben und alle unten stehenden Schwerpunkte beinhalten.

Gehen sie in Ihrem Brief auf die folgenden Schwerpunkte ein:

- **Ziele der Veranstaltung;**
- **Ort und Dauer der Veranstaltung;**
- **für das Ereignis getroffene Vorbereitungen (Klassenzimmer, Flur ev. Schulhof in Ordnung bringen und verzieren, Programm zusammenstellen, Einladungen verschicken, Anmeldungen registrieren, für Erfrischungsgetränke sorgen);**
- **einzelne Programmpunkte (Eröffnungsrede des Direktors, Vorstellung des Lehrkörpers, Informationen über den Nationalitätenunterricht, Rundgang im Gebäude, Vorführstunden);**
- **Reaktionen der Gäste (Schüler, Eltern), der eigenen Mitschüler und der in der Schule arbeitenden Lehrer auf das Programm.**

Der folgende Text soll als Anregung verstanden werden:

Tag der offenen Tür

Der „Tag der offenen Tür“ ist ein Tag, an dem ungarndeutsche Nationalitätenschulen für Besucher, d.h. für werdende Schüler und für ihre Eltern geöffnet sind.

Ziel solcher Tage ist es, dass sich die Interessenten über die Schule und über den Nationalitätenunterricht informieren können. Viele Schulen veranstalten einen „Tag der offenen Tür“ regelmäßig, einmal im Jahr, meistens im Herbst. Grund dafür ist die Anmeldefrist für die Schüler im Januar, die nach der Grundschule an einer Nationalitätenschule lernen wollen.

In der Regel wird zur „offenen Tür“ ein Rahmenprogramm in der Schule veranstaltet. Die werdenden Schüler und ihre Eltern haben die Möglichkeit, den Schulalltag kennen zu lernen, sich die Klassenzimmer, die Mensa, die Turnhalle, den Schulhof anzuschauen und an verschiedenen Stunden (z.B. an Deutschstunden und an dem deutschsprachigen Fachunterricht der Fächer wie Volkskunde, Geschichte, Geographie usw.) als Beobachter teilzunehmen. An vielen Schulen wird auch eine Führung durch das ganze Gebäude organisiert.

(Nach:

<http://www.arpad.sulinet.hu/Kozossegek/Munkakozossegek/Nemet/Hireink%20n.htm>)

II/2. Sie haben sich dafür entschieden, dass Sie nach dem Abitur einen Beruf erlernen wollen. Schreiben Sie einen offiziellen Brief an den Leiter eines Betriebes Ihrer Wahl, in dem Sie als Lehrling den Beruf erlernen und später arbeiten wollen! Ihr Brief soll einen Umfang von 200-300 Wörtern haben und alle unten stehenden Schwerpunkte behandeln.

Gehen sie in Ihrem Brief auf die folgenden Schwerpunkte ein:

- wo Sie von dem Betrieb, an dessen Leiter Sie sich in Ihrem Brief wenden, gehört haben;
- für welchen Beruf Sie sich entschieden haben;
- was hat Sie bei Ihrer Berufswahl motiviert;
- warum Sie gerade in diesem Betrieb eine Lehre machen wollen;
- welche Möglichkeiten Sie nach der Lehre in dem betreffenden Betrieb haben werden (feste Anstellung, Lohnerhöhung, Aufstiegschancen, Weiterbildung, eventuell Studium etc.).

Der folgende Text soll als Anregung verstanden werden:

Lehre statt Studium

Schon aus finanziellen Gründen lohnt es sich, statt eines Studiums ein Handwerk zu erlernen: Statt Studiengebühren zu zahlen, gibt es ein geregeltes Einkommen vom ersten Tag an. Wer anschließend Meister oder Techniker wird, hat später ein geringeres Arbeitslosigkeitsrisiko als Akademiker! – das zeigten Statistiken des letzten Jahres. Nach der abgeschlossenen Lehre kann man immer noch studieren – auch Handwerksbetriebe brauchen qualifizierte Mitarbeiter – oder man kann anfangen, einen eigenen Betrieb aufzubauen.

In Gesundheitsberufen wie Augenoptiker, Hörgeräteakustiker oder Zahntechniker seien bereits über die Hälfte der Anfänger Abiturienten. Besonders Elektroniker für Energie- und Gebäudetechnik, Anlagentechniker für Sanitär-, Heizungs-, und Klimatechnik sowie Mechatroniker für Kältetechnik sind Berufe, die von dem Umstieg Deutschlands von Atomenergie auf erneuerbare Energiequellen profitieren werden.

(Nach: http://www.focus.de/wissen/campus/handwerksberufe-abiturienten-verstaerkt-gesucht_aid_651781.html)

23 Punkte

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezés mód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	23 pont

2. Amennyiben a dolgozat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a levélforma betartására, azaz kísérletet tett a levélforma minimális megtartására (van elfogadható megszólítás és aláírás), a dolgozat nem értékelhető 0 ponttal. 0 pont akkor jár, ha hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás, illetve ha a vizsgázó levél helyett fogalmazást írt. Elfogadhatónak tekinthető minden olyan megszólítás és elköszönés, ami „emlékeztet” a helyes formákra.

A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor mindkettő csak elfogadhatónak tekinthető. Nem fogadható el az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

A szintleírások engedékenysége az eddigi kipróbálások tapasztalatait tükrözi, amely szerint a levélforma betartása általánosan nagy gondot jelent a vizsgázóknak. A későbbiekben azonban, amikor elvárható lesz a levél formai jegyeinek ismerete, a formai követelmények szigorúbb elbírálás alá esnek.

Helyes megszólítások pl.:

- Sehr geehrter Herr X ,/!
- Lieber/Liebe... ,/!
- Hallo,/!

Elfogadható megszólítások pl.:

- Sehr geehrter/ verehrter Herr X,/!

Helyes dátum: Miskolc, (den) 16.10.1999/99 – a levél jobb felső sarkában

Elfogadható dátum: (den) 16.10.1999/99 – a levél jobb felső sarkában

Helyes elköszönés pl.:

- Mit freundlichen Grüßen
Mit freundlichem Gruß
Freundliche Grüße
- Mit (den) besten Grüßen
Mit herzlichen Grüßen
Herzliche Grüße
Herzlich(st)
Liebe Grüße
Tschüs/Ciao/Bis bald/ Servus

Elfogadható elköszönések pl.:

- Mit vielen Grüßen
Viele Grüße
Ich danke Ihnen im Voraus
Vielen Dank
Mit Hochachtung
Hochachtungsvoll
In tiefster Verehrung
- Wir antworten auf alle Briefe

Helyes aláírás pl.:

- Peter Szabó
- Peter/ die Deutschgruppe / Klasse 10D

Elfogadható az aláírás akkor, ha egy sorban van az elköszönéssel.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott levélről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezés mód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezés mód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezés mód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy elöljárószót helytelen vonzattal használ (pl. um+Dativ), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámanak megadásával:

④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont

√3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont

2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D

Köszönés = K

Megszólítás = M

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

D (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes

√A (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy

K (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy

Szövegalkotás

A *Tartalom* szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezés mód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba

aláhúzás hullámvonallal + i
i = ismétlődő lexikai hiba

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó

H = helyesírási hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó

nyíl = szórendi hiba

aláhúzás + i = ismétlődő hiba
i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála – 2. feladat*Tartalom*

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt. vagy: A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. vagy: A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt.

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elköszönés.	A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás. A vizsgázó törekedett a levélforma betartására.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás. A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Szövegalkotás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés.</p> <p>A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>A levél annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.</p>

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>